

STRATEGI FOR Å STYRKE MOTSTANDSKRAFTEN MOT DESINFORMASJON

INNSPILL

Til: Kultur- og likestillingsdepartementet

Dato: 27.06.2024

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre [50 medlemmer](#) består av programmerende og produserende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor, samt andre virksomheter med annen særlig tilknytning til bransjen.

Vi takker for anledningen til å bidra med innspill til regjeringens varslede strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon. NTOs innspill følger nedenfor.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Bodil Kjelstrup
styreleder

Morten Gjelten
direktør

OPPSUMMERING

- Regjeringens strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon må anerkjenne den verdien kunsten har for å styrke befolkningens motstandskraft, mentale utholdenhet og kritiske medieforståelse. Langsiktige investeringer i sterke, uavhengige kunstinstitusjoner må inngå som en sentral del av strategien – så vel som i den varslede stortingsmeldingen om totalberedskap.
- Den levende musikken og scenekunsten er fellesskapets kunst, og utgjør en verdifull motvekt til den digitale offentligheten og den tabloide og konfliktorientert logikken som preger de kommersielt drevne og algoritmestyrte nyhetsstrømmene. Musikk- og scenekunstinstitusjonene er også viktige forvaltere av den immaterielle kulturarven, hvor våre felles historier og samfunnets hukommelse revitaliseres og holdes i hevd.
- Kunsten og kulturarven er blant de første områdene autoritære regimer søker å kontrollere. Det viser hvor viktig kunsten er som en del av det å være menneske og som en del av et demokratisk samfunn. Solide rammeverk og strukturer rundt de frie kunstinstitusjonene må derfor bygges og forsvares i rolige tider:
 - Kulturlovens formål må knyttes tettere til infrastrukturkravet og armlengdeprinsippet lovfestes, for slik å sikre en formell beskyttelse av den frie kunsten mot omskiftelige rammebetingelser og politiske vinder.
 - Det må opprettholdes et solid finansieringssystem som sikrer musikk- og scenekunstinstitusjonene over hele landet forutsigbare rammer som navngitte mottakere direkte på statsbudsjettet, og institusjonsøkonomien må gjenoppbygges.
 - Armlengdeprinsippet må ivaretas i en gjennomiktig organisering av politikk og forvaltning som sikrer maktspredning, klare rolle- og ansvarsdelinger og tydelige skiller mellom politiske og kunstfaglige beslutninger.
 - Myndighetene må selv bidra til et etterrettelig ordskifte som er basert på etterprøvbare fakta og en felles situasjonsforståelse. Det er nødvendig for å opprettholde tilliten og hindre at manglende gjennomsiktighet skrittvis normaliseres og aksepteres.
 - Det må legges til rette for samhandling mellom frie kunstneriske virksomheter på tvers av landegrensene, slik at dialogen kan opprettholdes også i krisetider eller dersom demokratiske verdier er under press.
- Strategien må omfatte virkemidler som bidrar til oppbyggingen av en kvalifisert og velfungerende offentlig samtale om kunsten selv. Det fordrer en bedre koordinert kultur-, kunnskaps- og mediepolitikk:
 - Kunstens plass og de estetiske og humanistiske fagene i skolen må styrkes for å sikre felles referanserammer, fortolkningskompetanse og oppøvelsen i kritisk tenkning. Alle landets skoleelever må få oppleve profesjonell kunst på kunstens egne premisser, og det kunstfaglige kvalitetsmålet i Den kulturelle skolesekken må opprettholdes.
 - Den akademiske infrastrukturen rundt musikken og scenekunsten må styrkes i form av sterke, uavhengige fagmiljøer ved universiteter og høyskoler slik at kunsten sikres en intellektuell motpart.
 - Fagkompetansen i kulturredaksjonene må gjenoppbygges, og den sannhetssøkende og kunnskapsfremmende kulturjournalistikken og kvalifiserte kritikken i offentligheten styrkes gjennom målrettede virkemidler som supplerer de brede mediestøtteordningene.

STRATEGIEN OG TOTALBEREDSKAPSMELDINGEN

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er glad for at regjeringen vil utarbeide en strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon som en del av oppfølgingen av [Ytringsfrihetskommisjonens rapport](#). Vi vil understreke at det samtidig er klare tematiske sammenhenger mellom denne strategien og regjeringens arbeid med en [stortingsmelding om totalberedskap](#).

Vi legger derfor til grunn at Kultur- og likestillingsdepartementet er i nær dialog med Justis- og beredskapsdepartementet, og sikrer at kunsten og kulturen denne gangen ikke havner i samme blindsoner som den gjorde for [Totalberedskapskommisjonen](#).

Det er viktig at både beredskapsmeldingen og strategien mot desinformasjon anerkjenner den verdien kunsten har for å styrke befolkningens utholdenhet og motstandskraft, og at langsiktige investeringer i sterke uavhengige kunst- og kulturinstitusjoner over hele landet inngår som en sentral del av samfunnets totalberedskap.

Vi viser i den anledning til Finland som er anerkjent for å ha bygget opp et av verdens mest robuste beredskapssystemer. Som en del av dette brede beredskapsarbeidet, utreder [den nasjonale forsyningsberedskapssentralen](#) hvordan kulturbransjen kan inkluderes i beredskapsarbeidet.

Utgangspunktet for denne utredningen er den grunnleggende betydningen kunsten og kulturen har for befolkningens tilhørighet, mentale motstandsdyktighet og utholdenhet i krisesituasjoner. En innledende undersøkelse viser at det likevel er behov for ytterligere å styrke myndighetens anerkjennelse av den verdien som kulturlivet har i krisesituasjoner – blant annet i kraft av å forene befolkningen og styrke den kritiske medieforståelsen.

KUNSTENS RAMMEVILKÅR SOM EN DEL AV FORSVARSVERKET

Bakgrunnen for den varslede strategien er en bekymring for at spredning av misledende og feilaktig informasjon kan bidra til å svekke tilliten i det norske samfunnet: «Blant annet har utbredelsen av sosiale medier, endrede medievaner, økt uro i verden og utviklingen innenfor generativ kunstig intelligens gjort at det er nødvendig å vurdere hvorvidt dagens virkemiddelapparat er tilpasset den nye virkeligheten».

Det er selvsagt viktig at det ikke er makthaverne selv som definerer hva som er sant og usant. Vi er derfor glade for at departementet allerede ved inngangen av arbeidet har understreket at svaret på disse utfordringene ikke er å kneble ytringer, men derimot positivt å *styrke den offentlige samtalen* sammen med en «kraftfull oppfølging av de store plattformsselskapene og deres påvirkning på det norske ordskiftet».

Det er positivt at strategien på denne måten forankres i infrastrukturkravet i Grunnloven § 100 (6), som pålegger myndighetene å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale. Dette kravet innebærer også en forpliktelse til å vurdere positivt tilretteleggende tiltak dersom det offentlige rom ikke fungerer som forutsatt ([St.meld. nr. 26 \(2003-2004\)](#)).

Denne inngangen er også i samsvar med Ytringsfrihetskommisjonens anbefaling om å *bygge den demokratiske beredskapen primært gjennom en videreutvikling av ytringsfrihetens infrastruktur*.

Kommisjonen peker særlig på utdanningenes og medienes betydning for å styrke kritisk tenkning og motstandskraften mot desinformasjon, mens kunsten og kulturen derimot får liten oppmerksomhet i denne sammenhengen. Vi registrerer også at universitets- og høgskoler og medieorganisasjoner som «relevante aktører» ble invitert til Kultur- og likestillingsdepartementets innspillmøte sammen med teknologiselskap i februar. Kulturlivets aktører – som ville vært viktige bidragsytere og ressurser rundt bordet – var derimot utelatt fra invitasjonslisten.

Vi mener derfor at det er på sin plass å minne om at også de profesjonelle kunstinstitusjonene er en viktig del av infrastrukturen for fri ytring. En sentral måte staten legger til rette for en åpen og opplyst samtale er

gjennom kulturpolitikken. Vi forventer derfor at vilkårene for kunstens egenverdi og særegne språk får en sentral plass i den varslede strategien.

DE LEVENDE KUNSTMØTENE SOM MOTVEKT

Kunstenes og kulturens iboende demokratiske verdier kommer klart til uttrykk i den siste kulturmeldingen, [Meld. St. 8 \(2018–2019\) - Kulturens kraft](#). Her understrekes det hvor viktig kunsten er også fordi den setter befolkningen i stand til å håndtere ulike typer informasjon, vurdere kilder og skille mellom sant og usant:

Eit demokratisk samfunn med ein open og opplyst offentleg samtale føreset at menneska har kunnskap om og forståing for det samfunnet dei er del av. Dagens informasjonssamfunn stiller store krav til at menneska utviklar kritisk sans og utvidar forståingshorisonten, for å kunne vurdere kjelder, undersøkje kva som er sant og usant, og gjere sjølvstendige val. Tilgang til og bruk av kunst- og kulturuttrykk kan hjelpe oss å handtere ulike typar informasjon og å sjå samanhangar. Kulturaktivitetar gir skoloring til å delta i det fellesskapet som er ein føresetnad for eit fungerande demokrati.

Musikken og scenekunsten er i tillegg fellesskapets og øyeblikkets kunst, skapt i sanntid i møte mellom utøvere og publikum. Dette er utadvendte og sosiale kunstformer som inviterer til dialog, innlevelse og undersøkende kritisk refleksjon. Gjennom mangetydig og nyansert historiefortelling – hvor også de lavmælte eller marginaliserte stemmene kan få en plass – evner disse kunstformene å gå i dybden og få frem kompleksiteten i en sak, gi motstand til fastlåste virkelighetsforståelser og bevege oss videre i fellesskap.

Slik utgjør disse kunstformene en verdifull motvekt til den digitale offentligheten, og til den tabloide og konfliktorientert logikken som preger de kommersielt drevne og algoritmestyrte nyhetsstrømmene. Den informasjonen som favoriseres i disse kanalene spiller ofte på enkle motsetninger, frykt, aggresjon og fordommer og kan virke splittende, og bestå av manipulert innhold og desinformasjon.

Vi minner også om den verdien musikk- og scenekunstinstitusjonene har som viktige forvaltere av den immaterielle kulturarven, hvor våre felles historier og samfunnets hukommelse revitaliseres og holdes i hevd.

KUNSTEN I AUTORITÆRE REGIMER

Kunsten og kulturarven er blant de første områdene autoritære regimer eller okkupasjonsmakter søker å kontrollere. Det illustrerer og understreker nettopp hvor viktig kunsten er som en del av det å være menneske og som en del av et demokratisk samfunn.

Den politiske kontrollen eller styringen kan skje gjennom direkte og indirekte sensur, forfølgelse av kunstnere, ødeleggelse av kulturinstitusjoner og kulturminner eller omskriving og forfalskning av historien og kulturarven. Det kan også innebære omstruktureringer for å kontrollere tildelingen av midler, omorganiseringer av institusjoner og utskiftninger i ledelsesposisjoner eller metoder for å fremkalle utrygghet og selvsensur – med mål om å stilne alternative stemmer, bruke kunsten som et verktøy for propaganda eller for å forme og manipulere den kollektive hukommelsen.

Dette viser hvor viktig det er å bygge og forsvare solide rammeverk og strukturer rundt de frie kunst- og kulturinstitusjonene i rolige tider. Når disse institusjonene eventuelt allerede er under reelt press fra autoritære styresmakter eller en okkupasjonsmakt, er det for sent.

VIRKEMIDDELAPPARATET – SOLIDE STRUKTURER OG DEN OFFENTLIGE SAMTALEN

Regjeringens vurdering av virkemiddelapparatet må ha som et mål å bygge og forsvare slike solide rammeverk og strukturer rundt de frie kunstinstusjonene. Dette i tråd med [den grunnlovfestede forpliktelsen](#) offentlige myndigheter har til aktivt å sikre infrastrukturen for fri ytring.

Disse rammeverkene og virkemidlene må omfatte en formell beskyttelse av den frie kunsten i lovverket, så vel som et solid finansieringssystem og en organisering av politikk og forvaltning som sikrer maktspredning, institusjonenes uavhengighet og behov for forutsigbare økonomiske rammevilkår.

En strategi som skal styrke motstandskraften mot desinformasjon må i tillegg omfatte virkemidler som bidrar til oppbyggingen av en kvalifisert og velfungerende offentlig samtale om kunsten selv. Dette er nødvendig for å fremme faglig diskusjon og refleksjon rundt kunstens innhold og kvalitet, men også for å synliggjøre kunsten og øke interessen og kunstforståelsen hos et bredere publikum.

Det fordrer en bedre koordinert kultur-, kunnskaps- og mediepolitikk som omfatter vilkårene for den profesjonelle kunsten og de humanistiske og estetiske fagenes plass i skolen, så vel som den akademiske infrastrukturen rundt musikken og scenekunsten sammen med kritikken og kulturjournalistikken.

Revisjon av kulturloven – infrastrukturkravet og armlengdeprinsippet

Vi etterlyser fremdrift i regjeringens pågående arbeid med å revidere kulturloven. Forslaget om å knytte formålet mer eksplisitt til infrastrukturkravet og samtidig lovfeste armlengdeprinsippet vil være en viktig formell beskyttelse mot omskiftelige rammebetingelser og politiske vinder.

En lovfesting av armlengdeprinsippet kan bidra til en større bevissthet om kunstens frihet, og sikre at dette prinsippet faktisk ivaretas i praksis. Vi viser til NTOs [syv hovedpunkter](#) som oppsummerer hvordan vi mener at dette prinsippet best kan ivaretas i forholdet mellom politiske myndigheter og musikk- og scenekunstinstusjonene.

Vi har ved flere anledninger også foreslått at en lovfesting av armlengdeprinsippet ledsages av en undersøkelse av hvordan prinsippet forstås og fungerer i praksis, og det er gledelig at Ytringsfrihetskommisjonen støtter dette så vel som forslaget om en lovfesting.

En styrket kulturlov vil også danne et godt rammeverk for et finansieringssystem som sikrer institusjonene nødvendig *økonomisk* forutsigbarhet i tråd med infrastrukturkravets intensjon, så vel som den *uavhengigheten* som er en forutsetning for disse institusjonenes demokratiske verdi.

Finansieringssystemet og institusjonsøkonomien

Et solid og velfungerende finansieringssystem må sikre musikk- og scenekunstinstusjonene forutsigbare rammer som navngitte mottakere direkte på statsbudsjettet, og institusjonsøkonomien må gjenoppbygges.

Med betydelige offentlige investeringer er det gjennom tiår bygget opp en sterk nasjonal infrastruktur av selvstendige musikk- og scenekunstinstusjoner, og det er møysommelig utmeislet kulturpolitiske modeller for å opprettholde og videreutvikle denne infrastrukturen.

Likevel erfarer vi at dette systemet stadig utfordres av eksterne politiske interesser og reformer som overstyrer eller er på siden av kulturpolitiske ambisjoner og mål. [Regionreformen](#) var i ferd med å sette hele finansieringssystemet i spill, [ABE-reformen](#) har systematisk svekket institusjonsøkonomien, og i 2023 ble det varslet et [overordnet arbeid](#) med å redusere antallet navngitte tilskuddsmottakere i statsbudsjettet og innlemme flere i søkbare tilskuddsordninger

Vi legger til grunn at departementet vil sikre et solid finansieringssystem på kulturpolitikens egne premisser, og legge til rette for og styrke vilkårene for musikk- og scenekunstinstitusjonenes egenart og kjernevirksomhet.

Vi vil særlig advare mot at noen av disse faste/varige musikk- og scenekunstinstitusjonene, uavhengig av dagens ulogiske postplasseringer, innlemmes i søkbare tilskuddsordninger. Det kan medføre en betydelig risiko for at institusjonsøkonomien skrittvis brytes opp og midlene omfordeles til mer flyktige og hver for seg mindre kostnadskrevede aktører.

En slik omfordeling vil svekke selve fundamentet for den profesjonelle musikken og scenekunsten i Norge, og strukturene rundt kunsten blir skjøre og lette å rive ned med skiftende politiske klima.

Organisering av armlengdeprinsippet

Armlengdeprinsippet må ivaretas i selve organiseringen av politikk og forvaltning. Det må etterstrebes en gjennomslutlig organisering som sikrer klare rolle- og ansvarsdelinger og tydelige skiller mellom politiske og kunstfaglige beslutninger – for slik å demme opp for at politiske interesser på utilbørlig vis styrer kunstneriske valg.

I Norge er det over tid bygget opp et gjennomslutlig og velfungerende kulturpolitisk system som organisatorisk har sikret armlengdeprinsippet og den spredte kunstfaglig beslutningsmyndigheten som infrastrukturen av autonome musikk- og scenekunstinstitusjoner representerer.

Vi ser nå tegn til at dette systemet svekkes gjennom skrittvis omorganiseringer og oppgaveoverføringer til Kulturdirektoratet med tilhørende konsentrasjon av makt og innflytelse. Disse oppgavene er knyttet til både myndighetsdialog, søknadsbehandling, vurdering av måloppnåelse og utforming av rapporteringskrav, sammen med kunnskapsproduksjon og utviklings- og koordineringsoppgaver.

Etter oppgaveoverføringen til Kulturdirektoratet, erfarer vi at ansvarsdelingen mellom departementet og direktoratet er blitt utydelig. Skillelinjene mellom politikk og direktoratets roller fremstår som uklare, med en tilhørende risiko for byråkratisk selvpolitiserings. Likeså fremstår skillelinjene mellom Kulturdirektoratets og de selvstendige musikk- og scenekunstinstitusjonenes rolle og faglige vurderinger som uklare. Dette utfordrer institusjonsautonomien.

Myndighetenes egen etterrettelighet

Vi vil understreke viktigheten av at myndighetene går foran og selv bidrar til et etterrettelig ordskifte som er basert på etterprøvbare fakta og en felles situasjonsforståelse. Det er viktig for å opprettholde tilliten til myndighetene, og for at manglende gjennomslutlighet ikke skrittvis normaliseres og aksepteres.

Et eksempel på det som etter vårt syn er et skritt i feil retning, er departementets fortsatt uforklarte påstand om at musikk- og scenekunstinstitusjonenes økonomiske rammer er opprettholdt i statsbudsjett for 2024, mens våre etterprøvbare beregninger derimot viser at musikk- og scenekunstinstitusjonene er underkompensert for forventet lønns- og prisvekst med hele én prosent.

All den tid det ikke finnes en felles forståelse av tall og fakta, blir det umulig å føre en åpen og opplyst offentlig samtalen om konsekvensene av statsbudsjettet og tilliten til myndighetene svekkes.

Internasjonal dialog

Det må legges til rette for samarbeid mellom frie kunstneriske virksomheter på tvers av landegrensene, slik at den mellommenneskelige dialogen og kunstneriske samhandlingen kan opprettholdes også i krisetider eller dersom demokratiske verdier er under press.

Det er gledelig at regjeringen vil arbeide aktivt med å fremme kunstnerisk frihet og ytringsfrihet som en del av det internasjonale arbeidet. Vi ser fram til at Kulturdepartementet kommer sterkere på banen i utformingen av en slik tilretteleggende kulturpolitikk for kunstnerisk motivert internasjonalt samarbeid, forankret i overordnede kulturpolitiske mål om kvalitet, ytringsmangfold og kunstnerisk frihet.

Norske musikk- og scenekunstinstitusjonenes samarbeid med ukrainske og uavhengige russiske kunstnere etter Russlands invasjon av Ukraina, så vel som bransjefelleskapets støtte til kolleger ved [The Freedom Theatre](#) i Jenin, er eksempler som viser verdien av internasjonale kontaktnett for å fremme solidaritet, motstandskraft og uavhengige alternative stemmer.

Den profesjonelle kunsten og de estetiske og humanistiske fagene i skolen

En strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon må begynne i skolen med en styrking av kunstens plass og de estetiske og humanistiske fagene. Det er vesentlig for å sikre felles referanserammer, styrke fortolkningskompetansen og oppøvelsen i kritisk tenkning. Alle landets skoleelever må få oppleve profesjonell kunst på kunstens egne premisser, og det kunstneriske og kulturfaglige kvalitetsmålet i Den kulturelle skolesekken må opprettholdes.

Verdien av de estetiske og humanistiske fagene i skolen er godt dokumentert og forankret i skolens dannelsesoppdrag. Likevel er disse fagene [fortsatt](#) marginaliserte og preget av mangelfull lærerkompetanse.

Vi etterlyser en kompetansehevende satsing på så vel de estetiske og humanistiske fagene i skolen, som på kunst- og kulturdelen i andre fag og kunst som læringsmetode. I den anledning ser vi fram til den varslede stortingsmeldingen om m 5.-10. trinn med mål om å gjøre skolen mer praktisk og variert, og legger til grunn av Kulturdepartementet vil være en aktiv pådriver for at vilkårene for den profesjonelle kunsten og estetiske fag og læringsprosesser i skolen blir en sentral del av denne meldingen.

I denne sammenhengen vil vi også advare mot en instrumentalisering av Den kulturelle skolesekken (DKS) hvor den profesjonelle kunstens egenverdi i møtet med elevene går tapt. Vi er [kritiske til forslagene fra Oxford Research](#) om at DKS i større grad skal tilpasses skolen, og at elevene skal få mer av «sin egen generasjons kultur» og et tilbud som i større grad er tilpasset «målgruppens digitale livsverden».

Noe av det mest verdifulle med DKS er derimot at denne ordningen sørger for at alle barn og unge, på tvers av sosiale og økonomiske skillelinjer, får oppleve profesjonell kunst som nettopp er noe *annet* enn det de selv uansett opplever i skolehverdagen eller oppsøker på egenhånd, og som kan åpne for nysgjerrighet, undring og nye perspektiver og erkjennelser.

Den akademiske infrastrukturen

Den akademiske infrastrukturen rundt musikken og scenekunsten må styrkes i form av sterke, uavhengige fagmiljøer ved universiteter og høyskoler, slik at kunsten sikres en intellektuell motpart.

NTO har over tid uttrykt bekymring for utsatte humaniorafag. Det gjelder særlig teatervitenskap som i flere år har vært under press, og hvor det praktiserende scenekunstheltet står i fare for å bli isolert uten en ytre akademisk samtalepart. [Utsynsmeldingen](#) har vekket ytterligere uro for at de humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagene nedprioriteres basert på en kortsiktig forståelse av sammenhengene mellom samfunnsbehov og utdanningstilbud og forskning.

Humaniorafagene er kritiske dannelsesfag som kvalifiserer bredt og grunnleggende. For kunsten er det helt essensielt at det finnes en intellektuell motpart. En forutsetning for kvalitet og faglig utvikling i kunsten er at det finnes en selvstendig, akademisk samtalepartner som kan analysere kunstens verdi og utfordre etablerte praksiser med historiske og teoretiske betrakningsmåter. Som leverandør av begreper og

perspektiver til det offentlige ordskiftet og kritikken, sikrer også teatervitenskap fortolkningskompetansen på mottakersiden.

Etter vårt syn er det uholdbart at interne økonomiske prioriteringer ved de humanistiske fakultetene skal avgjøre hvorvidt truede humaniorafag som teatervitenskap skal finnes som fag i Norge. Det er derfor et prekäert behov for å finne fram til nasjonale ordninger og mekanismer som sikrer utsatte humaniorafag slik at vi unngår at hele kunnskapsfelt forsvinner.

Kritikken og kulturjournalistikken

Fagkompetansen i kulturredaksjonene må gjenoppbygges, og den sannhetssøkende og kunnskapsfremmende kulturjournalistikken og kvalifiserte kritikken må styrkes gjennom målrettede virkemidler som supplerer de brede mediestøtteordningene. Kulturrådets tilskuddsordning for tidsskrift og kritikk må styrkes, og vi foreslår at det etableres en egen reisestøtteordning for kritikere innenfor musikken og scenekunsten sammen med flere kritikerstipend.

Vi erfarer med stor bekymring en nedprioritering og marginalisering av den sannhetssøkende og kunnskapsfremmende kulturjournalistikken og kvalifiserte kunstkritikken i offentligheten.

En seriøs kulturjournalistikk forutsetter at mediene har vilkår som gjøre det mulig å løsrive seg fra en tabloid og konfliktorientert logikk, så vel som å gjenoppbygge nødvendig faglig og analytisk kompetanse og kunnskap om kunsten og kulturfeltet i kulturredaksjonene.

Det er behov for å styrke vilkårene for den mer umiddelbare og aktuelle kulturjournalistikken og kritikken i de allmenne og brede mediene, så vel som for den mer dyptgående journalistikken og kritikken i tidsskriftene og nisjemediene. Tidsskriftene er viktig i seg selv, men også som en premissleverandør for de bredere mediene. For eksempel erfarer vi at Scenekunst.no og [Norsk Shakespearetidsskrift](http://NorskShakespearetidsskrift) kan frembringe kunnskap og løfte fram saker og nye perspektiver som styrker flerstemmigheten og kvaliteten også i de bredere mediene.